

HUIDIG

WENSELIJK

 besloten

Zwolle

Paaltjes in fietsroutes

Obstakels in fietsroutes zorgen landelijk voor bijna 7% van de fietsgewonden die op de eerste hulp worden binnengebracht (ongeveer 4500 per jaar). Een schatting is dat ongeveer 1500 van die ongevallen veroorzaakt wordt door paaltjes.

Vooraf ouderen of mensen die onbekend zijn in de omgeving lopen een verhoogd risico. Ongevallen worden met name veroorzaakt doordat mensen paaltjes niet of te laat zien. Dit kan liggen aan de vormgeving van de paal of aan het feit dat een andere fietser in het zicht fietst (vooral bij groepen het geval).

Dit heeft er toe geleid om de paaltjes in Zwolle integraal onder de loep te nemen. In deze folder staat beschreven wanneer we paaltjes in fietsroutes toepassen, waar we ze dan neerzetten en hoe ze er uit zien.

Colofon

Uitgave Expertisecentrum
Vormgeving Repro gemeente Zwolle
Druk Repro gemeente Zwolle
Oplage 50 exemplaren

www.zwolle.nl

Nadere informatie

Mochten jullie vragen of opmerkingen hebben dan kunnen jullie contact opnemen met:

Marieke van Brussel 4068 sk 2.38
Waldemar van Ee (7)3399 sk 5.21
Iko Hendriks 2752 sk 2.94

Nieuwsbrief paaltjes in fietsroute

juni 2011

Wanneer pas je een paaltje toe?

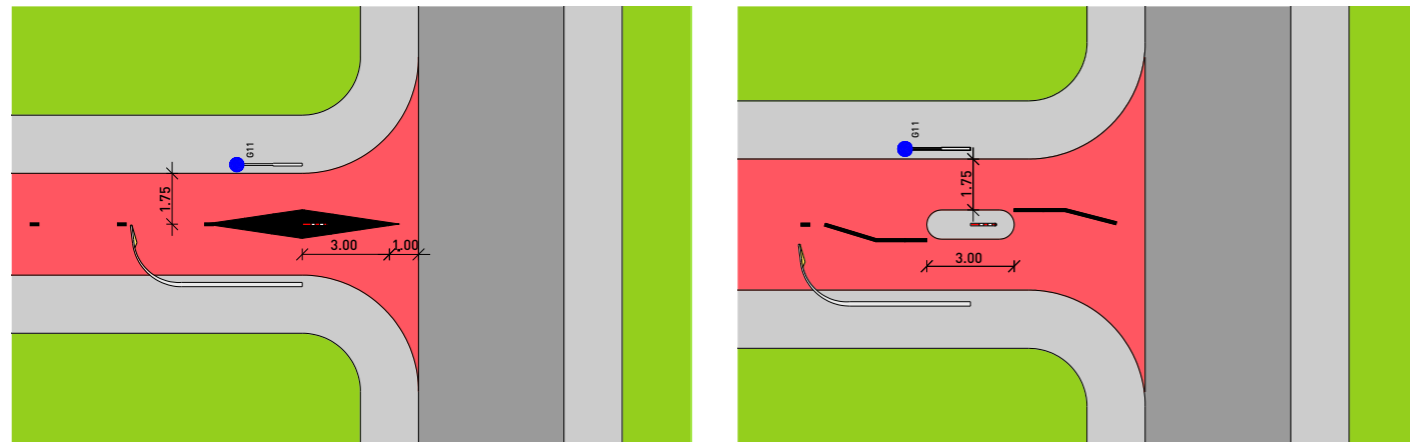
Paaltjes in fietsroutes worden gebruikt om automobilisten te weren. Paaltjes hebben de voorkeur boven (alleen maar) trottoirbanden of varkenruggen omdat horizontale elementen vaak slecht zichtbaar zijn voor fietsers. Bovendien zijn ze lang niet altijd effectief. In verband met het risico dat paaltjes vormen voor fietsers, is het echter goed om een duidelijke afweging te maken of de gevaren van ongewenst autoverkeer groter zijn dan gevaren van het paaltje. Als er structureel door dezelfde automobilisten gebruik wordt gemaakt van het fietspad, kan bijvoorbeeld het inschakelen van de wijkagent meer uitkomst bieden. Concreet betekent dit dat we een paal alleen toepassen als er sprake is van (de kans op) grootschalig misbruik van het fietspad door autoverkeer.

Waar plaats je de paal?

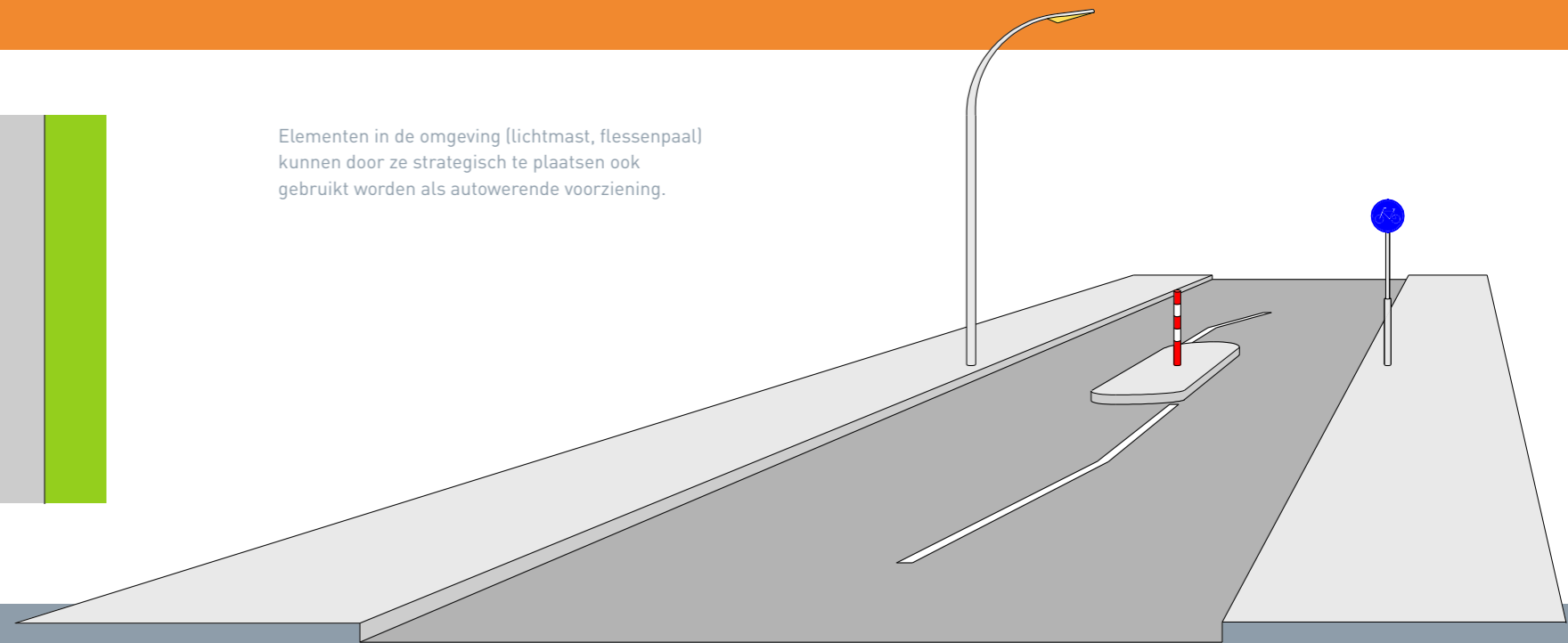
Het is goed om een paaltje in het zicht van de automobilist te plaatsen, zodat deze ziet dat hij het fietspad niet op kan rijden. Dit sluit ook aan bij het verwachtingspatroon van de fietser (in tegenstelling tot paaltjes midden in een fietsroute). In de huidige situatie worden paaltjes vaak direct op de grens met de aansluiting van het fietspad geplaatst (in de rechtstand), waardoor ze hinderlijk zijn voor de fietser die de bocht nemen. Beter is het om een paaltje een paar meter voorbij de kruising te plaatsen.

Wat voor type paal?

Er zijn een heleboel verschillende palen. Palen die in een fietsroute geplaatst worden moeten opvallend zijn, daarom passen we palen met rood/wit markering toe. In hoofd fietsroutes moeten palen daarbij uitneembaar of inzinkbaar zijn in verband met de strooiauto die er langs moet kunnen. (De strooiroutes zijn te vinden in GeoPoort.)

Elementen in de omgeving (lichtmast, flessenpaal) kunnen door ze strategisch te plaatsen ook gebruikt worden als autowerende voorziening.

Uitwerking vormgeving paal in fietsroute

Onderlinge afstand

De in de CROW aanbevolen onderlinge afstand tussen twee paaltjes is 1.50 meter, hiermee wordt het voor autoverkeer fysiek onmogelijk om te passeren. Deze onderlinge afstand is goed toepasbaar op twee richting fietspaden van 3,00 meter breed. Maar op fietspaden die breder zijn kan dit tot onwenselijk situaties leiden, waarbij het paaltje midden in de fietsstroom staat en de kans op aanrijden groter wordt. Dit leidt er toe dat er in Zwolle aangepaste maten worden gehanteerd:

• Tweerichtingsfietspaden

Binnen Zwolle hanteren we op tweerichting fietspaden als maat een passeerruimte tussen de 1.50 meter (fietspad van 3 meter) tot 1,75 meter (fietspad van 3,50 meter). Dit betekent dat op fietspaden tot 3.50 meter volstaan kan worden met één paal. Aandachtspunt is dat bij 1.75 meter de passeerruimte feitelijk breed genoeg is voor een auto. Als passeren werkelijk onmogelijk moet worden gemaakt of als het fietspad breder is dan 3.50 meter, dan wordt de paal gecombineerd met een middengeleider. Een middengeleider kan (op drukbereden fietsroutes) ook dienst doen als oversteekvoorziening, in dat geval moet daarmee rekening worden in de maatvoering.

• Eenrichtingsfietspaden

Op eenrichtingsfietspaden is het toepassen van paaltjes onwenselijk omdat deze altijd in het pad van de fietser staan. Mocht een paaltje toch noodzakelijk zijn, dan staat deze bij voorkeur in het midden van de weg met een minimale passeerruimte van 1 meter.

Paaltjes in trottoir

Paaltjes in het trottoir worden alleen geplaatst als de kans dat auto's er gebruik van maken zeer reëel is. Mocht afsluiting noodzakelijk zijn, dan zal eerst gekeken worden naar de mogelijkheden van gebruik van al aanwezige meubilair, zoals palen van verkeersborden en/ of lichtmasten.

Markering van de paal

Om de zichtbaarheid van palen voor fietsers te vergroten, wordt een paal (en middengeleider) ingeleid door een wegmarkering. Door een markering met ribbels toe te passen is de markering ook goed voelbaar. Voor de vormgeving van de markering van palen met middengeleider nemen we het voorbeeld van Houten over. Daar bevindt de markering zich alleen aan de rechterzijde (aan de zijde waar gefietst wordt). Paaltjes zonder middengeleider worden ingeleid door een volledige puntmarkering.

Aandachtspunten bij uitvoering

Bij het plaatsen van een paal (zonder middengeleider) is het belangrijk dat zowel de voetplaat als de bevestiging van de paal niet boven de bestrating uitsteken. Deze veroorzaken hinder voor fietsers en strooiauto. In verband met de passeerbaarheid voor strooiauto's, wordt bij gebruik van een middengeleider, rijkswaterstaatbanden toegepast. Een laatste aandachtspunt is dat paaltjes in een fietsroute altijd goed verlicht moeten zijn.